

Sygn. akt VI Ka 976/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Zenon Stankiewicz

Sędziowie: SO Grażyna Szczęsna-Malowany

SO Anita Jarząbek - Bocian (spr.)

protokolant sekr. sądowy Łukasz Sierdziński

przy udziale prokuratora Józefa Gacka

po rozpoznaniu dnia 5 października 2016 r. w Warszawie

sprawy skazanego A. C. syna P. i G., ur. (...)

w W.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

z dnia 8 kwietnia 2016 r. sygn. akt III K 575/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. G. kwotę 147, 60 zł, obejmującą wynagrodzenie za obronę skazanego z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT; zwalnia skazanego od wydatków w postępowaniu odwoławczym, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

SSO Grażyna Szczęsna-Malowany SSO Zenon Stankiewicz SSO Anita Jarząbek - Bocian

Sygn. akt VI Ka 976/16

UZASADNIENIE

A. C. został skazany jedenastoma prawomocnymi wyrokami sądów rejonowych za przestępstwa przeciwko mieniu oraz z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, z czego ostatni z wyroków został wydany przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie w dniu 14 lipca 2015 roku (sygn. akt III K 880/13).

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt III K 575/15 na podstawie art. 569 § 1 k.p.k., art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw połączono kary 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone wobec A. C. odpowiednio wyrokami tego sądu z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt III K 896/13 za czyn popełniony w dniu 23 kwietnia 2013 r. oraz z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt III K 880/13 za czyn popełniony w dniu 12 lipca 2013 r. i wymierzono mu łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze roku i 11 miesięcy. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w połączonych sprawach w czasie od dnia 23 kwietnia 2013 r. do dnia 25 kwietnia 2013 r. oraz od dnia 12 lipca 2013 r. do dnia 13 lipca 2013 r., początek jej

odbywania ustalając na dzień 4 lipca 2019 r. Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzono postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie pozostałych, orzeczonych wobec skazanego kar. Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. przyznano obrońcy z urzędu adwokatowi A. G. wynagrodzenie w kwocie 180 zł powiększone o należną stawkę podatku VAT. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżając ten wyrok w całości i na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucając mu naruszenie:

- art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. poprzez jego niezastosowanie i oparcie wyroku na niewłaściwym przepisie prawa materialnego,

- § 11 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokacie poprzez nieprzyznanie minimalnego wynagrodzenia w sprawach o wydanie wyroku łącznego, które od 1 stycznia 2016 roku wynosi 240 zł + VAT. W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie skazanemu kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji oraz o zmianę przyznanego wynagrodzenia obrońcy za I instancję na kwotę 240 zł + VAT ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy skazanego okazała się o tyle trafna, że skutkowałą uchyleniem zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu obraży art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. poprzez jego niezastosowanie, wskazać należy, że zarzut ten jest na obecnym etapie przedwczesny, bowiem nie można ostatecznie stwierdzić, że to właśnie ten przepis winien znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie. Niemniej jednak słusznie zwraca uwagę skarżący na brzmienie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego, które dotyczą między innymi łączenia kar, w brzmieniu nadanym powyższą ustawą nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem jej wejścia w życie, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie tej ustawy. Z cytowanego przepisu wynika zatem, że w przypadku, gdy wszystkie prawomocne skazania zapadły przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, to jest przed dniem 1 lipca 2015 r., w zakresie orzekania kary łącznej stosuje się wyłącznie przepisy dotychczasowe. Jeżeli zaś po 1 lipca 2015 r. dojdzie do prawomocnego skazania, wówczas otwiera się droga do wydania wyroku łącznego na nowych zasadach z uwzględnieniem również skazań, które zapadły przed tą datą. Wskazać przy tym należy, że prawomocne skazanie po 1 lipca 2015 r. przy jednocześnie istniejących w stosunku do danej osoby skazaniach zapadłych przed tą datą nie obliguje automatycznie sądu do wymierzenia kary łącznej na nowych zasadach, lecz wyłącznie aktualizuje potrzebę zbadania, czy zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 4 § 1 k.k. - normującą kwestię kolizji ustaw w czasie - należy stosować przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, czy też przepisy obowiązujące do dnia 30 czerwca 2015 r., jako względniejsze dla sprawy.

W niniejszej sprawie ostatni prawomocny wyrok zapadł wobec skazanego w dniu 14 lipca 2015 r., a więc już po wejściu w życie przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu. Tym samym zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej otworzyła się możliwość zastosowania wobec skazanego przepisów dotyczących kary łącznej według nowych zasad, jeżeli tylko okazałyby się one względniejsze dla sprawy. Sąd I instancji, na co sam zwrócił uwagę w uzasadnieniu wyroku i z przyczyn tam podanych, zaniechał zbadania czy taka sytuacja zachodzi wobec A. C., uznając, że w stosunku do niego zastosowanie mogą znaleźć wyłącznie przepisy art. 85 k.k. i następne w brzmieniu dotychczasowym. Taka konstatacja – wobec prawomocnego skazania już po dniu 1 lipca 2015 r. – była w warunkach niniejszej sprawy nieprawidłowa.

Wystąpienie tego rodzaju uchybienia musiało skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania. Konieczność wydania

orzeczenia kasatoryjnego wynika z faktu, że przewod sądowy w niniejszej sprawie należy przeprowadzić na nowo w całości (art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k.), to znaczy zbadać prawomocne skazania zapadłe wobec A. C., ustalić w jakim stopniu wymierzone wobec niego kary podlegają wykonaniu, a następnie stwierdzić, który ze stanów prawnych – czy ten obowiązujący przed, czy po 1 lipca 2015 r. będzie w jego przypadku względniejszy i dopiero wówczas wydać wyrok łączny według tak obranych zasad. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd oceni sytuację prawną skazanego w kontekście art. 4 § 1 k.k. nie tylko w odniesieniu do obecnego i poprzedniego brzmienia przepisów o karze łącznej, lecz także zrelatywizuje ją do okoliczności niniejszej sprawy, chociażby w zakresie etapu wykonania zapadłych wobec A. C. orzeczeń. Ponadto sąd uwzględni, że orzeczenie kary zastępczej w miejsce wymierzonej w wyroku kary zasadniczej nie powoduje jeszcze, że ta kara zasadnicza nie może być brana pod uwagę przy orzekaniu kary łącznej. O ile istotnie niedopuszczalne jest łączenie kary zasadniczej z karą zastępczą, tak wynikającej z treści art. 85 § 1 k.k. obligatoryjności orzeczenia kary łącznej w przypadku zaistnienia ku temu warunków, nie może zmieniać fakt, że w toku wykonywania kary ograniczenia wolności doszło do zmiany sposobu jej wykonania na zastępczą karę grzywny, jak miało to miejsce w przypadku wydanego wobec A. C. wyroku w sprawie IV K 3645/06. Niezależnie bowiem od okoliczności występujących na etapie postępowania wykonawczego, konieczne jest zrealizowanie obowiązku płynącego z art. 85 § 1 k.k. i orzeczenie kary łącznej, jeżeli tylko orzeczone kary zasadnicze są karami podlegającymi łączeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt II KK 111/13, LEX nr 1317918).

Jeżeli zaś chodzi o zarzut naruszenia przepisów rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, w pierwszej kolejności należy wskazać, że skarżący został ustanowiony obrońcą skazanego z urzędu, zatem znajdują w stosunku do niego zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, nie zaś przepisy aktu prawnego wskazanego w apelacji. Niezależnie od powyższego, zarzut podniesiony w tym zakresie jest przedwczesny wobec wydania w postępowaniu odwoławczym orzeczenie kasatoryjnego. W toku ponownego rozpoznania sprawy sąd I instancji ponownie ustali wysokość wynagrodzenia obrońcy z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu na przestrzeni całego postępowania przed sądem rejonowym, w tym przed uchyleniem zaskarżonego orzeczenia. Wysokość tego wynagrodzenia sąd ustali już według prawidłowej stawki, wskazanej w § 4 ust. 1 i § 17 ust. 5 powołanego rozporządzenia.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze należało zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. G. wynagrodzenie w kwocie 147,60 zł za obronę skazanego z urzędu w instancji odwoławczej. Powyższą kwotę ustalono w oparciu o § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Mając na uwadze obecną sytuację materialną skazanego, przebywającego w zakładzie karnym i wykonującego na jego terenie nieodpłatne prace (k. 107), na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono go od wydatków w postępowaniu odwoławczym, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Wobec wszystkich powyższych względów, orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSO Anita Jarząbek-Bocian SSO Zenon Stankiewicz SSO Grażyna Szczęsny – Malowany